

Οι Προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ για τα άμεσα μέτρα ανακούφισης των θυμάτων της ανθρωπιστικής κρίσης

Όταν υπάρχουν περίπου 1.500.000 άνεργοι, πάνω από 300.000 νοικοκυριά χωρίς καθόλου εισόδημα, 600.000 παιδιά που υποσιτίζονται, πάνω από 3.000.000 ανασφάλιστοι πολίτες χωρίς πρόσβαση σε πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, όταν υπάρχουν εκατοντάδες χιλιάδες νοικοκυριά και μικροεπιχειρηματίες υπερχρεωμένοι σε τράπεζες και κράτος, όταν οι άστεγοι πολλαπλασιάζονται, όταν εξαιτίας όλων αυτών η κατάθλιψη και οι αυτοκτονίες πυκνώνουν, τότε είναι απολύτως βέβαιο ότι βρισκόμαστε εν μέσω μιας ανθρωπιστικής κρίσης, με πρωτόγνωρη για την μεταπολεμική Ελλάδα έκταση και ένταση. Η Ελλάδα, μια ευρωπαϊκή χώρα εν καιρώ ειρήνης, βιώνει τα αποτελέσματα ενός πολέμου.

Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια προϋποθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης που δεν μπορεί να εξαρτάται από το ύψος της κερδοφορίας της οικονομικής ολιγαρχίας. Ωστόσο, η μνημονιακή πολιτική πραγματώνει ακριβώς αυτό: συναρτά την εξασφάλιση των στοιχειωδών συνθηκών ζωής από την ανάκτηση αυτής της κερδοφορίας, ενώ παράλληλα δαιμονοποιεί κάθε άλλη δημόσια ενεργητική πολιτική. Όμως, αυτή η υπαγωγή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας στο κέρδος των οικονομικά πανίσχυρων συνιστά ένδειξη σοβαρότατης πολιτισμικής παρακμής και οπισθοδρόμησης, έναν άνευ προηγουμένου ηθικό μαρασμό. Πόσο μάλλον όταν οι μνημονιακές δυνάμεις όχι μόνο κάνουν ότι δεν βλέπουν την ανθρωπιστική κρίση ή αντιμετωπίζουν όψεις της με επικοινωνιακούς όρους, αλλά προσπαθούν επίσης να μας πείσουν για τις «επιτυχίες» της πολιτικής που την δημιούργησε και την επιδεινώνει.

Για τον ΣΥΡΙΖΑ η αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης αποτελεί πρωτίστως αδιαπραγμάτευτη ηθική επιταγή. Γι' αυτό εκπονήσαμε ένα σχέδιο δράσης με μέτρα άμεσης ανακούφισης για τα θύματα της κρίσης. Τα μέτρα αυτά, σε συνδυασμό με την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ σε άλλους τομείς (π.χ. επαναφορά κατώτατου μισθού, αύξηση κατώτατων συντάξεων, επέκταση επιδόματος ανεργίας σε αυτοαπασχολούμενους κ.λπ.), έχουν στόχο να καταπολεμήσουν τις επιπτώσεις της ακραία φτώχειας, ενώ παράλληλα θα συμβάλλουν στην ανάσχεση της ύφεσης και της ανεργίας. Τα μέτρα αυτά δεν υποκαθιστούν την πολιτική μας για την επαναθεμελίωση ενός ισχυρού κοινωνικού κράτους αλλά αποτελούν τα πρώτα βήματα σε αυτή την κατεύθυνση.

Στο εν λόγω σχέδιο δράσης θα επιδιώξουμε να ενταχθούν διάφοροι φορείς, οι δήμοι, η εκκλησία, δομές αλληλεγγύης, ιδιώτες, εθελοντές, κ.ο.κ., μέσα σ' ένα πλαίσιο συντονισμού από πλευράς δημοσίου και πλήρους διαφάνειας. Την ανάγκη αποτελεσματικότερου συντονισμού φορέων θα την καλύψουν τα ΔΙΚΤΥΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ που θα λειτουργήσουν άμεσα σε τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο με την ευθύνη αντίστοιχων Συμβουλίων Αλληλεγγύης. Το σχέδιο δράσης προβλέπει την άμεση ενεργοποίηση ψηφιακής πλατφόρμας για την ηλεκτρονική στήριξη των Δικτύων ("e-προνοια" για τον πολίτη) και την εποπτεία από την Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Τα άμεσα μέτρα ανακούφισης των θυμάτων της κρίσης οργανώνονται σε 10 άξονες, οι οποίοι παρατίθενται παρακάτω μαζί με κάποιες ενδεικτικές παρεμβάσεις.

1. Νέα σεισάχθεια: ανακούφιση των νοικοκυριών από την υπερχρέωση

- Θεσμοθέτηση και εφαρμογή ενός απλού, αποτελεσματικού, διαφανούς και κοινωνικά δίκαιου προγράμματος ρύθμισης των κόκκινων δανείων, το οποίο θα ανακουφίζει πραγματικά τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, δίνοντας προτεραιότητα στην προστασία των πιο αδύναμων οικονομικά δανειοληπτών και όσων έχουν πληγεί από την κρίση, προς όφελος της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας.

- Συγκεκριμένα, δημιουργούμε ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης των κόκκινων δανείων, ο οποίος θα αναλάβει τη θεσμοθέτηση και την εποπτεία της εφαρμογής ενός νέου πλαισίου ρύθμισης με βάση καθορισμένες ελάχιστες δαπάνες διαβίωσης των νοικοκυριών, ύστερα από λεπτομερή έρευνα των δεδομένων του δανειακού χαρτοφυλακίου των τραπεζών. Ο ενδιάμεσος φορέας θα είναι δημοσίου ενδιαφέροντος και θα λειτουργεί με τη μορφή οργανισμού ή ταμείου προστασίας κατοικίας, ενώ παράλληλα θα διαχειριστεί και άλλα προβλήματα στέγης.

- Το πρόγραμμα ρύθμισης περιλαμβάνει όχι μόνο τα στεγαστικά αλλά όλα τα «κόκκινα» δάνεια, που έχουν υποθήκη σε πρώτη κατοικία, αλλά και σε αγροτικές ιδιοκτησίες μικροκαλλιεργητών, και αφορά σε φυσικά πρόσωπα (ιδιώτες με στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια και αγρότες με μικρά αγροτικά δάνεια), εμπόρους, ελεύθερους επαγγελματίες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και μικρές αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Παράλληλα, στο πρόγραμμα ρύθμισης θα υπαχθούν και οφειλές προς άλλους φορείς, όπως Δημόσιο, ΔΕΚΟ, κλπ.

- Στόχος είναι η αναπροσαρμογή των δανείων στη σημερινή οικονομική κατάσταση των δανειοληπτών και στην αντικειμενική δυνατότητά τους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Το πρόγραμμα ρύθμισης αφ' ενός θα είναι προσαρμοσμένο στην πραγματική οικονομική δυνατότητα και στις ανάγκες διαβίωσης των πολιτών, έτσι ώστε η εξυπηρέτηση των δανειακών υποχρεώσεων να γίνεται από το πλεόσσευμα και όχι από το υστέρημα του οικογενειακού εισοδήματος, και αφ' ετέρου θα βασίζεται στη διεξαγωγή έρευνας για την κάθε περίπτωση χωριστά, αποφεύγοντας την άδικη μεταχείριση των οριζόντιων μέτρων.

- Με βάση τα παραπάνω, στο πρόγραμμα ρύθμισης προβλέπονται:
- **Ολική διαγραφή χρεών για τις περιπτώσεις αντικειμενικής μόνιμης αδυναμίας αποπληρωμής, δηλαδή για χρέη που δεν υπάρχει καμία δυνατότητα να αποπληρωθούν, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια**, δηλαδή για ευπαθείς ομάδες (πχ ηλικιωμένοι πάνω από ένα ορισμένο όριο ηλικίας, ανίατα ασθενείς, κλπ), που αδυνατούν να προσποριστούν τα στοιχειώδη του βίου
- **Απαγόρευση σε πιστωτικούς Οργανισμούς ή στην Εταιρεία**, προς την οποία έχει εκχωρηθεί η απαίτηση, ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων να καταγγείλουν τη σύμβαση δανείου, να εκδώσουν διαταγές πληρωμής και να προβούν σε οποιαδήποτε πράξη αναγκαστικής είσπραξης ή εκτέλεσης των επίδικων απαιτήσεών τους, μέχρι να ολοκληρωθεί η θεσμοθέτηση του πλαισίου ρύθμισης των κόκκινων δανείων.
- **Απαγόρευση τηλεφωνικών και άλλων οχλήσεων** από εισπρακτικές εταιρείες.
- **Μη επιβάρυνση οφειλής με τόκους υπερημερίας.**
- **Εκλογίκευση των επιτοκίων.**

2. Ανακούφιση από φορολογικό βάρος και χρέη προς την εφορία

- Καμιά φορολογική υποχρέωση (π.χ. φορολογία ακινήτων) για οικογένειες χωρίς καθόλου εισόδημα.
- Πάγωμα εξυπηρέτησης των χρεών στις εφορίες για οικογένειες χωρίς καθόλου εισόδημα, χωρίς επιβάρυνσή τους.
- Καθορισμός ανώτατου ορίου για μηνιαία καταβολή χρεών στην εφορία ανάλογα με το διαθέσιμο οικογενειακό εισόδημα. Ο καθορισμός ανώτατου ορίου για μηνιαία καταβολή χρεών στην εφορία θα είναι ποσοστό στο καθαρό μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα που απομένει, αν αφαιρεθούν στεγαστικά δάνεια Α' κατοικίας (ή ποσό ενοικίου) και ιατρικά έξοδα για σοβαρές ασθένειες. Τα χρέη στα οποία δεν αντιστοιχεί μηνιαία δόση καταβολής (λόγω του ύψους των εισοδημάτων), δεν διαγράφονται αλλά «παγώνουν» (δεν προστίθενται προσαυξήσεις, ούτε λαμβάνει οποιοδήποτε μέτρο είσπραξης η εφορία) μέχρι οι υπόχρεοι να βρεθούν σε οικονομική κατάσταση, η οποία θα τους επιτρέπει την σταδιακή έστω, εξόφλησή τους.
- Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του φορολογικού συστήματος (βλ. παρακάτω) **μετατίθεται το φορολογικό βάρος από τους έμμεσους στους άμεσους φόρους, και από τα χαμηλά και μεσαία προς τα υψηλά εισοδήματα.** Ενδεικτικά μέτρα εδώ είναι η μείωση του ΦΠΑ για τα βασικά είδη διατροφής, η μείωση του φόρου για το πετρέλαιο θέρμανσης και η σταδιακή αύξηση του αφορολόγητου ορίου.

3. Διασφάλιση πλήρους ιατροφαρμακευτικής φροντίδας για όλους/ες

Οι αλλεπάλληλες μνημονιακές περικοπές των δημόσιων δαπανών για την υγεία τα προηγούμενα χρόνια οδήγησαν το δημόσιο σύστημα υγείας σε οριακή κατάσταση. Η κατάρρευσή του έχει αποφευχθεί χάρη στην ηρωική προσπάθεια των εργαζόμενων σε αυτό. Επιπλέον, υπάρχουν τουλάχιστον τρία εκατομμύρια πολίτες (κυρίως άνεργοι μισθωτοί και αυτοαπασχολούμενοι, και τα προστατευόμενα μέλη τους) οι οποίοι, καθώς είναι ανασφάλιστοι, δεν έχουν πρόσβαση σε πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Αυτό δεν είναι απαράδεκτο μόνο από ανθρωπιστικής απόψεως αλλά συνάμα και διότι συνιστά μια σοβαρότατη απειλή για τη δημόσια υγεία, πραγματική υγειονομική βόμβα που αν εκραγεί οι συνέπειες θα είναι οδυνηρές τόσο σε ανθρώπινο όσο και σε οικονομικό επίπεδο.

Επομένως, στις άμεσες προτεραιότητες της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ είναι η αποκατάσταση της λειτουργίας του δημόσιου συστήματος υγείας με την παράλληλη διασφάλιση της πλήρους ιατροφαρμακευτικής κάλυψης για όλους/ες. Έχουμε απόλυτη επίγνωση των δυσκολιών που υπάρχουν εδώ. Ωστόσο, είμαστε αποφασισμένοι να εξοικονομήσουμε τους απαραίτητους πόρους και να κινητοποιήσουμε όλες τις υπαρκτές δυνάμεις ώστε να αντιμετωπιστεί με επιτυχία αυτό το, κυριολεκτικά, ζήτημα ζωής ή θανάτου.

Τα άμεσα μέτρα σε αυτή την κατεύθυνση είναι οικονομικού και θεσμικού χαρακτήρα, και εντάσσονται οργανικά στη μεγάλη μεταρρύθμιση στον χώρο της υγείας που αποσκοπεί στη δημιουργία ενός δημόσιου συστήματος υγείας με υψηλή ποιότητα και ελεύθερη πρόσβαση όλων. Με έμφαση επισημαίνουμε ότι, αντίθετα από τις μνημονιακές κυβερνήσεις, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ διασφαλίζει ένα πραγματικά δημοκρατικό πλαίσιο λήψης αποφάσεων στο χώρο της δημόσιας υγείας που εδράζεται αφενός στην αναγνώριση των υπαρκτών προβλημάτων και τη διασφάλιση επιπλέον χρηματοδότησης για την αντιμετώπισή τους, και αφετέρου στη συνειδητή πολιτική επιλογή η μεγάλη μεταρρύθμιση της δημόσιας υγείας να προχωρήσει με πρωταγωνιστές και συμμάχους τους εργαζόμενους και υπό κοινωνικό έλεγχο.

-Πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση των πολιτών αναφορικά με τη δεινή κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει το δημόσιο σύστημα υγείας, και την **κατεπείγουσα ανάγκη γενικευμένης και συλλογικής παρέμβασης** για τη στήριξή του.

-Έμπρακτη αναγνώριση από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ της τιτάνιας προσπάθειας που καταβάλουν οι εργαζόμενοι στις δημόσιες δομές υγείας να διατηρήσουν τη λειτουργία τους. Διασφαλίζουμε πρόσθετους πόρους και ζητάμε η προσπάθεια αυτή να συνεχιστεί καθότι αναγκαία. Μέσα από δημόσιο και δεσμευτικό διάλογο συμφωνούμε σε συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης και χρονοδιάγραμμα για τη διευκόλυνσή της (πχ άμεση κάλυψη λειτουργικών αναγκών, μείωση του φόρτου εργασίας ακόμη και με προσλήψεις) σε πρώτη φάση και για την εισοδηματική βελτίωση των εργαζόμενων σε δεύτερη φάση. Το ίδιο ζητάμε από όλους τους εμπλεκόμενους με το δημόσιο σύστημα υγείας.

-Στήριξη των δομών αλληλεγγύης στην υγεία, και αξιοποίηση μεθόδων και τρόπων δράσης τους από το δημόσιο σύστημα υγείας. Τουλάχιστον για ένα μεταβατικό στάδιο οι δομές αλληλεγγύης θα χρειαστεί να παίξουν συμπληρωματικό ρόλο προκειμένου να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που προκάλεσε η μνημονική πολιτική στο δημόσιο σύστημα υγείας.

-Άμεση έναρξη των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών στην υγεία. Η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας θα είναι το πεδίο σημαντικών, ριζικών και τελικά θεσμικών αλλαγών, που με τη σειρά τους θα επιτρέψουν την αναβάθμιση και των δύο επόμενων βαθμίδων. Όπως εξηγούμε αναλυτικότερα στο αντίστοιχο κεφάλαιο, η ενίσχυση της ΠΦΥ σε συνδυασμό με τις παρεμβάσεις για την πρόληψη (πχ πρόγραμμα πρόληψης τροχαίων ατυχημάτων) θα αποφορτίσουν το σύστημα και θα εξοικονομήσουν πόρους (πχ οι εξετάσεις από δημόσιες δομές στοιχίζουν πολύ λιγότερο απ' ότι η αγορά τους από ιδιώτες).

-Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του δημόσιου συστήματος υγείας (βλ. αντίστοιχο κεφάλαιο παρακάτω) ενισχύονται οι συλλογικές προσπάθειες υπεράσπισης και στήριξης των δημόσιων δομών υγείας. Πρόκειται για κινήσεις στήριξης των κέντρων ΠΦΥ και των νοσοκομείων στους οποίους μετέχουν εργαζόμενοι στην υγεία, εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης και των τοπικών κοινωνικών-επαγγελματικών ενώσεων, και πολίτες που επιθυμούν να στηρίξουν τη λειτουργία των δημόσιων δομών υγείας. Οι κινήσεις αυτές παρακολουθούν τη λειτουργία της αντίστοιχης δημόσιας δομής, έχοντας πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία (και τα οικονομικά) που την αφορούν, εντοπίζουν προβλήματα στη λειτουργία της και συμβάλουν στην επίλυσή τους. Δεν αποτελούν μόνο θεσμό στήριξης της δημόσιας υγείας αλλά και θεσμό δημοκρατικού-κοινωνικού ελέγχου της λειτουργίας της, γι' αυτό και αποτελούν θεσμικό συνομιλητή της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Υγείας.

4. Διασφάλιση στέγασης για όλους

Οι επιπτώσεις της μνημονιακής πολιτικής (υψηλή ανεργία, μείωση κατά 40% των εισοδημάτων των ελληνικών οικογενειών, αθρόα λουκέτα μικρομεσαίων επιχειρήσεων, υπερφορολόγηση μικρομεσαίων εισοδημάτων και ακίνητης περιουσίας, απελευθέρωση των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας με πρόσφατο νόμο) και η απουσία κοινωνικής πολιτικής για την κατοικία έχουν οδηγήσει σε οξύτατα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα αναφορικά με ζητήματα στέγης: οι άστεγοι αυξάνονται, πολλοί ενοικιαστές αδυνατούν να πληρώσουν τα ενοίκια τους και πολλές οικογένειες αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο να χάσουν την ιδιόκτητη κατοικία τους. Τα ακίνητα χάνουν την αξία τους ραγδαία, οι απούλητες κατοικίες υπολογίζονται σε 250.000 και οι ξενοικιαστές κατοικίες και διαμερίσματα πολλαπλασιάζονται.

Το πρόγραμμα της Αριστεράς αντιμετωπίζει το ζήτημα της κατοικίας και της αστεγίας υπό το πρίσμα της φιλοσοφίας «**κάθε πολίτης έχει δικαίωμα σε αξιοπρεπή κατοίκηση**» και γι' αυτό θέτει τον εξής μεσομακροπρόθεσμο στόχο: κανένας χωρίς κατοικία - κανένας άστεγος. Συνακόλουθα, πέρα από την

αντιμετώπιση του κινδύνου πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας για χρέη σε τράπεζες και εφορία που παρουσιάζετε παραπάνω, οι άμεσες ενέργειες της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ για την σταδιακή επίτευξη του εν λόγω στόχου κινούνται σε δύο άξονες:

(α) Αντιμετώπιση των ακραίων μορφών αστεγίας, μέχρι να λειτουργήσουν οι δομές μόνιμης και ολοκληρωμένης αντιμετώπισης του προβλήματος

(β) Παροχή κατοικίας σε δικαιούχους

Για κάθε άξονα, αναφέρουμε ενδεικτικά τις κυριότερες παρεμβάσεις:

(α) Άμεσα μέτρα αντιμετώπισης αστεγίας

α1. Στοιχειώδεις Υπηρεσίες Φροντίδας

--**Ξενώνες Ύπνου**. Στοχεύουν στην προσωρινή φιλοξενία και ανακούφιση των «αστέγων στο δρόμο» και αφορούν αποκλειστικά σε υπηρεσίες διανυκτέρευσης, υγιεινής και μερικής σίτισης.

--**Ανοιχτά Κέντρα Ημέρας για Άστεγους (ΑΚΗΑ)**. Σκοπός τους είναι η παροχή υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής στήριξης, πρωτοβάθμιας υγειονομικής φροντίδας, η εξασφάλιση δυνατότητας ατομικής φροντίδας και υγιεινής, καθώς και διασύνδεσης με αρμόδιους φορείς παροχής υπηρεσιών στέγης, σίτισης, ψυχολογικής υποστήριξης, υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής επανένταξης.

--**Παρέμβαση στο δρόμο (street work)**. Εξειδικευμένα στελέχη και εθελοντές επισκέπτονται σημεία της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής για την καταγραφή περιπτώσεων που μπορούν να καλυφτούν από τις δομές επείγουσας στέγασης.

α2. Προσωρινή - Μεταβατική Φιλοξενία.

--**Κοινωνικοί Ξενώνες Αστεγών**. Υποδοχή, προσωρινή φιλοξενία και ανακούφιση με στόχο την κινητοποίηση, την κοινωνική επανένταξη και τη μετάβαση των επωφελούμενων σε ανεξάρτητες μορφές στέγασης.

--**Ημιαυτόνομη Διαβίωση σε Προστατευμένα Διαμερίσματα**. Πρόσβαση σε εξειδικευμένη, υποστηρικτική ή επιβλεπόμενη στέγαση από κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό.

Η κάλυψη των παραπάνω στοιχειωδών υπηρεσιών φροντίδας και η προσωρινή - μεταβατική φιλοξενία θα γίνουν με την

α3. Επανάχρηση του διαθέσιμου οικιστικού αποθέματος ως εξής:

--**Ξενώνες αστέγων των Δήμων σε σχολάζουσες δημοτικές, δημόσιες και ιδιωτικές περιουσίες**. Επισημαίνεται ότι μια σειρά σημαντικά δημόσια (ΕΤΑΔ) ή δημοτικά ακίνητα έχουν περάσει στο ΤΑΙΠΕΔ προς εκποίηση με επείγοντα χαρακτήρα και στόχο έσοδα 250 εκ. ευρώ από την πώληση. Αν αυτό συμβεί, το δημόσιο θα στερηθεί βασικούς πόρους για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

--**Εκκλησιαστική υποδομή**. Η εκκλησία διαθέτει σήμερα ξενώνες ηλικιωμένων και αστέγων. Θα ζητηθεί από το δημόσιο η αξιοποίησή τους στο πλαίσιο του συνολικού προγραμματισμού.

--Ξενοδοχεία. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν ξενοδοχεία που δεν λειτουργούν ή υπολειτουργούν. Υπολογίζεται ότι το κόστος διαμονής, σίτισης, καθαριότητας και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης είναι 9-10€ ανά άτομο ημερησίως.

Οι πόροι που διατίθενται είναι εθνικοί και ευρωπαϊκοί.

(β) Μέτρα παροχής κατοικίας σε δικαιούχους

β.1 Διάθεση κατοικιών από το οικιστικό απόθεμα που ανήκει σε ιδιώτες με παροχή φοροαπαλλαγών και μικρές επιδοτήσεις στους ιδιοκτήτες

Ενεργοποιούνται οι αδιάθετες κατοικίες στην αγορά ακινήτων 1-3 δωματίων. Για τις κατοικίες αυτές δεν προβλέπεται η καταβολή του ΕΤΑΚ και άλλης φορολογίας. Οι ιδιοκτήτες τους επιδοτούνται με τιμή μονάδας ανά τ.μ. ανά μήνα, προκειμένου να τις διαθέσουν προς ενοικίαση σε δικαιούχους από ευπαθείς ομάδες.

β.2 Επιδότηση Ενοικίου.

Το σχολάζον οικιστικό απόθεμα που ανήκει σε ιδιώτες, μπορεί να διατεθεί με επιδότηση ενοικίου στους δικαιούχους κατοικίας μέσω της ελεύθερης αγοράς.

β.3 Χαμηλότοκα δάνεια με ευνοϊκούς όρους για απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας

5. Διασφάλιση σίτισης για όλους

- Έναρξη προγράμματος «Τροφή για Όλους» με στόχο την κάλυψη βασικών αναγκών σε είδος. Στόχος η κάλυψη των βασικών αναγκών σε κάθε οικογένεια. Υλοποίηση του προγράμματος από δημόσιο φορέα συντονισμού, σε συνεργασία με τους ΟΤΑ και την Εκκλησία της Ελλάδος. Για την επαρκή τροφοδοσία επιδιώκεται επίσης συνεργασία με το Κίνημα χωρίς Μεσάζοντες, τις λαϊκές αγορές και παραγωγούς.

Βασικές κατευθύνσεις του προγράμματος:

- Στήριξη και πολλαπλασιασμός των κοινωνικών παντοπωλείων των δήμων.
- Στήριξη των κοινωνικών παντοπωλείων που λειτουργούν από δίκτυα αλληλεγγύης.

6. Κανένα σπίτι χωρίς ρεύμα, θέρμανση, νερό και τηλέφωνο

Εγκαθίδρυση «Ειδικού Καθεστώτος Έκτακτης Ανάγκης» - Κανένα σπίτι χωρίς ρεύμα, θέρμανση, νερό, δυνατότητα επικοινωνίας

- Ποιους αφορά: Νοικοκυριά κάτω από το όριο της φτώχειας, που πλήττονται από σοβαρή υλική στέρηση και ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα έντασης εργασίας.
- Μέτρο: Καθιερώνεται, μόνο για τις πλέον ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες, η εγγυημένη δωρεάν πρόσβαση σε μια ζωτική - ελάχιστη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας και νερού και μια δέσμη βασικών τηλεφωνικών υπηρεσιών. Το μέτρο αυτό θα είναι απολύτως ελεγχόμενο και

κοστολογημένο και προορίζεται αποκλειστικά για τους συνανθρώπους μας που βρίσκονται αποδεδειγμένα σε μια κατάσταση σοβαρής υλικής στέρησης.

Βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας

- Ποιους αφορά: Υπόλοιπες ομάδες που δοκιμάζονται από την κρίση.
- Μέτρα: Επέκταση των υφιστάμενων κοινωνικών τιμολογίων και επιδομάτων (α) σε νέες κατηγορίες δικαιούχων (θέρμανση, νερό, τηλεπικοινωνίες) (β) σε νέες υπηρεσίες (π.χ. ευρυζωνικό δίκτυο, κινητή τηλεφωνία, ενίσχυση δικτύων δημόσιας ανοιχτής πρόσβασης) και τεχνολογίες θέρμανσης (φυσικό αέριο, pellet, αντλίες θέρμανσης, κ.λπ.) και (γ) σε νέες περιοχές (επέκταση του σύγχρονων τεχνολογιών δικτύου σε περιοχές της υπαίθρου και σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές).

Διευκόλυνση πολιτών με την ίδρυση και λειτουργία ειδικών μονάδων εξυπηρέτησης ευπαθών ομάδων του πληθυσμού

- Ποιους αφορά: Τους πολίτες που αποδεδειγμένα αντιμετωπίζουν μόνιμο ή παροδικό πρόβλημα πληρωμής των λογαριασμών κοινής ωφέλειας.
- Μέτρο: Σε κάθε επιχείρηση κοινής ωφέλειας, θα ιδρυθεί βάσει ρυθμιστικής υποχρέωσης ειδική μονάδα που θα παρέχει τις ακόλουθες υπηρεσίες: α) ειδική τηλεφωνική γραμμή επικοινωνίας, β) καθεστώς προσωρινής διατήρησης της παροχής ρεύματος/νερού/τηλεφώνου για την αποφυγή της διακοπής γ) εξατομικευμένος διακανονισμός ρύθμισης οφειλών δ) κάλυψη των οφειλών των νοικοκυριών από ειδικό ταμείο αλληλεγγύης για το ρεύμα σε περίπτωση αποδεδειγμένης αδυναμίας πληρωμής τους ε) παροχή εξειδικευμένων συμβουλών για την μείωση της κατανάλωσης και την ένταξη σε προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας.

Επάρκεια χρηματοδοτικών πόρων για την απρόσκοπτη υλοποίηση των ανωτέρω μέτρων

Η υλοποίηση των παραπάνω μέτρων οφείλει να στηριχθεί σε σταθερές χρηματοδοτικές πηγές. Το κόστος θα κατανέμεται στο σύνολο των επιχειρηματικών φορέων που δραστηριοποιούνται στην αγορά ενέργειας και τηλεπικοινωνιών. Η (μη φιλανθρωπικής φύσης) κοινωνική ευθύνη που συνδέεται με την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας θα πρέπει να επωμίζεται έμπρακτα και από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών, όπως προβλέπει το σχετικό ευρωπαϊκό και εθνικό νομοθετικό πλαίσιο.

7. Διασφάλιση της μετακίνησης για όλους

- Δωρεάν μετακίνηση με τις αστικές συγκοινωνίες για ανέργους και άτομα με ελάχιστο εισόδημα, με κάρτα και με κοινωνικά κριτήρια.
- Απαλλαγή από διόδια για μόνιμους κατοίκους τοπικών περιοχών και τους επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή (στις τοπικές μετακινήσεις και όταν δεν υπάρχει αξιόπιστο εναλλακτικό οδικό δίκτυο).
- Μείωση της τιμής των διοδίων στον μέγιστο εφικτό βαθμό και στο πλαίσιο της συνολικής επανεξέτασης του θεσμού των συμβάσεων παραχώρησης.

8. Ειδικά σχέδια δράσης για την ολόπλευρη στήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (παιδιά – ηλικιωμένοι – ΑΜΕΑ – θύματα κακοποίησης)

Στήριξη των παιδιών

- Δωρεάν προγεννητικός έλεγχος στα δημόσια νοσοκομεία και σε ειδικές δομές Πρωτοβάθμιας Υγείας
- Ολόπλευρη στήριξη τοκετού (π.χ. εξασφάλιση αξιοπρεπών επιδομάτων και κατάργηση της συμμετοχής στις ιατροφαρμακευτικές ανάγκες κατά την εγκυμοσύνη και τον τοκετό).
- Πλήρης δωρεάν εμβολιαστική κάλυψη και συστηματικός ιατρικός προληπτικός έλεγχος όλων των παιδιών.
- Κάλυψη όλων των αιτήσεων στους βρεφονηπιακούς σταθμούς των δήμων, άλλων δημόσιων φορέων (π.χ. ΟΕΚ). Ειδική μέριμνα για παιδιά άνεργων γονιών ή οικογενειών κάτω από το όριο της φτώχειας. Κάλυψη των αναγκών και της αυξημένης ζήτησης για δημόσιους παιδικούς σταθμούς με άμεσα προγράμματα επεμβάσεων σε υφιστάμενα κτίρια σε συνεργασία με δήμους ώστε να λειτουργήσουν ταχύτερα σαν δημόσιοι σταθμοί. Μέχρι να ολοκληρωθούν τα προγράμματα κάλυψης του συνόλου των αναγκών, δίδεται ειδικό κουπόνι για ιδιωτικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς.
- Ενίσχυση και επέκταση δομών που υποστηρίζουν την οικογένεια όλων των μορφών όπως Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας (ΚΚΠ), παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης παιδιών (ΚΔΑΠ), κατασκηνώσεις, κοινωνικά φροντιστήρια, συμβουλευτική-ψυχολογική στήριξη κλπ.
- Ενίσχυση σχολικών επιτροπών για κάλυψη αναγκών θέρμανσης
- Αξιοποίηση όλων των ανενεργών κονδυλίων του Υπ. Παιδείας για την αντιμετώπιση του υποσιτισμού των νέων, δημιουργία κοινωνικών κυλικείων, οργάνωση σχολικών γευμάτων σε περιοχές με μεγάλα προβλήματα λόγω κρίσης.
- Ειδικά προγράμματα στήριξης των παιδιών με μαθησιακές και άλλες δυσκολίες.
- Ειδικά προγράμματα στήριξης των σχολείων στις υποβαθμισμένες περιοχές της χώρας
- Επαναφορά της ενισχυτικής διδασκαλίας
- Δυνατότητα απόκτησης πτυχίου ξένης γλώσσας από την υποχρεωτική εκπαίδευση.
- Ανάπτυξη μέτρων πρόληψης σχολικής βίας (bullying) και προστασίας ασυνόδευτων παιδιών
- Δημιουργία δικτύων ανταλλακτικών παζαριών για είδη ένδυσης - υπόδησης κ.λπ.

- Διασφάλιση - ενίσχυση φοιτητικής μέριμνας και ειδικό πρόγραμμα υποτροφιών) ώστε οι επιτυγχόντες στην τριτοβάθμια εκπαίδευση να μην χάσουν τη δυνατότητα να σπουδάσουν εξαιτίας οικονομικής ανέχειας.

Επισημαίνουμε ότι πολλές από τις παραπάνω παρεμβάσεις αποτελούν οργανικό μέρος της μεγάλης μεταρρύθμισης στο χώρο της παιδείας, τα κεντρικά στοιχεία της οποίας παρουσιάζονται στο αντίστοιχο κεφάλαιο.

Στήριξη ηλικιωμένων

- --Ενίσχυση, αξιολόγηση δομών κλειστής περίθαλψης ηλικιωμένων (Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων κερδοσκοπικών και Μη)
- --Ενίσχυση αξιολόγηση δομών ανοιχτής φροντίδας όπως Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), Βοήθεια στο Σπίτι, Τηλεβοήθεια, ΚΑΠΗ
- --Επέκταση επιδομάτων Στεγαστικής Συνδρομής π.χ ενοίκιο όσων έχουν ελάχιστο εισόδημα
- --Σταδιακή αποκατάσταση των συντάξεων αρχίζοντας από τις χαμηλότερες.
- -- Θεσμοθέτηση Εθνικού Συμβουλίου Ηλικιωμένων και ενίσχυση μορφών Διαγενεακής Αλληλεγγύης (προέκταση του θεσμού της αναδοχής και στους/στις ηλικιωμένους/νες και ρύθμιση του επαγγέλματος του Φροντιστή ηλικιωμένων.
- -- Εναρμόνιση με τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των ηλικιωμένων που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας.

Στήριξη ΑμεΑ

- --Κατά προτεραιότητα εφαρμογή για άτομα με ειδικές ανάγκες όλων των παραπάνω ευνοϊκών ρυθμίσεων, ιδιαίτερα εκείνων που αφορούν:
- (α) την ελάφρυνση των τραπεζικών δανείων, την προστασία της πρώτης κατοικίας από πλειστηριασμούς, την ευνοϊκή ρύθμιση των χρεών στην εφορία και τις φοροελαφρύνσεις.
- (β) Πλήρης και δωρεάν πρόσβαση στη φαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη των ατόμων με αναπηρία.
- (γ) Δωρεάν χρήση όλων των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς από τα ΑμεΑ.
- (δ) Διεύρυνση των κριτηρίων για την χορήγηση του επιδόματος θέρμανσης και του κοινωνικού τιμολογίου ΔΕΗ σε οικογένειες που ένα τουλάχιστον μέλος τους είναι άτομο με αναπηρία.
- --Άμεση παύση της περικοπής των εισοδημάτων των ΑμεΑ και σταδιακή αποκατάσταση τους με ακύρωση όλων των μνημονιακών νομοθετικών ρυθμίσεων.

- --Άμεση διευθέτηση της λειτουργίας επιτροπών «Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας» ΚΕΠΑ για μείωση χρόνου αναμονής, αναδρομική καταβολή προνοιακών επιδομάτων και αναπηρικών συντάξεων στους/στις δικαιούχους και συνέχιση της χορήγησής τους μέχρις ότου εξεταστεί ο δικαιούχος από τα ΚΕΠΑ, καθώς και πλήρη ιατροφαρμακευτική κάλυψη μέχρι την ημερομηνία αυτή.
- --Καταβολή των κοινωνικών επιδομάτων σε σταθερή μηνιαία καθορισμένη ημερομηνία.
- --Έκδοση κάρτας αναπηρίας εν είδη ταυτότητας, της οποίας θα γίνεται χρήση σε κάθε περίπτωση που το άτομο με αναπηρία επιβάλλεται να αποδείξει το ποσοστό αυτής.
- --Ενίσχυση των ειδικών σχολικών μονάδων, που δε θα λειτουργούν ως «χώροι φύλαξης», αλλά ως χώροι παροχής ειδικής εκπαίδευσης, στελεχωμένες με εξειδικευμένο προσωπικό για τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών.
- --Άμεση καταβολή των καθυστερουμένων επιχορηγήσεων από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ προς τα κέντρα ημερήσιας φροντίδας και άμεση υπογραφή νέων συμβάσεων.

--Εργασιακή ασφάλεια και σταθερότητα για όλους τους εργαζόμενους στην ειδική αγωγή και τις προνοιακές δομές, με καταβολή όλων των δεδουλευμένων στους εργαζόμενους που παραμένουν απλήρωτοι εδώ και πάρα πολλούς μήνες.

Στήριξη των θυμάτων κακοποίησης

Αφορά σε ζητήματα όπως η βία κατά των γυναικών, η εμπορία ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση και η εργασιακή εκμετάλλευση.

--Δημιουργία νέων δομών με αξιοποίηση των υπαρχόντων ξενώνων και κτιρίων.

--Συμβουλευτικά Κέντρα

--Τηλεφωνική Βοήθεια - Κέντρο Καταγγελιών σε 24ωρη βάση όλο το χρόνο.

9. Καταπολέμηση της ακρίβειας

-Σταδιακή μείωση των έμμεσων φόρων που συνήθως επιβαρύνουν τις τελικές τιμές (στο πλαίσιο της φορολογικής μεταρρύθμισης και ειδικότερα του σκέλους που αφορά την μετατόπιση φορολογικού βάρους από τους έμμεσους στον άμεσο φόρο).

-Έλεγχος των τιμών στις πηγές διαμόρφωσης του κόστους προϊόντων και υπηρεσιών

-Ειδικό σχέδιο δράσης εναντίον των καρτέλ και γενικότερα των ολιγοπωλιακών καταστάσεων στην αγορά με παρεμβάσεις όπως η ενίσχυση της επιτροπής ανταγωνισμού

-Ιδιαίτερα αυστηρός έλεγχος σε όλες τις πτυχές της εμπορίας πετρελαιοειδών.

-Ευνοϊκή τιμολογιακή πολιτική από τις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς

-Καθιέρωση ενός γνήσιου τιμαρίθμου που θα αποτυπώνει τις πραγματικές δαπάνες των νοικοκυριών

10. Αντιμετώπιση της «πολιτισμικής φτώχειας»

με ειδικές παρεμβάσεις που ενθαρρύνουν και διασφαλίζουν την πρόσβαση των φτωχών και των περιθωριοποιημένων κοινωνικών ομάδων στην παραγωγή και απόλαυση πολιτισμικών αγαθών. Ενδεικτικές παρεμβάσεις είναι: (α) η σχεδιαζόμενη, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, **μετατροπή των σχολείων σε χώρους αναφοράς κάθε γειτονιάς ως ανοιχτά κέντρα πολιτισμού**, δημιουργικής καλλιτεχνικής απασχόλησης, αθλητισμού, μουσικής παιδείας και ηλεκτρονικών εφαρμογών. (β) **αξιοποίηση και άλλων δημόσιων χώρων** για την διευκόλυνση της παραγωγής και την παρουσίαση του έργου πρωτοποριακών πολιτισμικών ομάδων, (γ) η θεσμοθέτηση της **«κάρτας πολιτισμού»** που θα την παρέχει ο ΟΑΕΔ στους άνεργους και με αυτή θα διασφαλίζεται η δωρεάν πρόσβαση σε όλα τα επιχορηγούμενα από το κράτος πολιτιστικά δρώμενα, (δ) **ενίσχυση και εμπλουτισμός των δημόσιων βιβλιοθηκών** (δήμοι, σχολεία, πανεπιστήμια κ.λπ.).

Μάρτιος 2014

